

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра фітнесу та рекреації

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І
СПОРТУ**

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва)

спеціальність: 014.11 - Середня освіта (фізична культура)
(шифр і назва спеціальності)

рівень освіти: Магістр

Факультет: Педагогічної освіти

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління діяльністю суб'єктів фізичної культури і спорту» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014.11-середня освіта (фізична культура): XI семестр (денна форма навчання).

Розробники:

кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фітнесу та рекреації
Жданова Ольга Миколаївна;

кандидат фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фітнесу та рекреації
Чеховська Любов Ярославівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фітнесу та рекреації
Протокол від “31”серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри фітнесу та рекреації

(Жданова О.М.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні Ради факультету фізіотерапії і
ерготерапії

Протокол від. “ _____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

© _____, 2018 рік

© _____, 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь, спеціальність, рівень освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів- 3,0		Вибіркова (дисципліна спеціалізації)	
Модулів –1	Спеціальність: 014.11 – середня освіта (Фізична культура)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		6-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: немає (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		11-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 2	II рівень вищої освіти: магістр	Лекції	
		12 год.	
		семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		год.	
Самостійна робота			
60 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування професійних організаційних та методичних знань, вмінь і навичок, які необхідні у подальшій діяльності керівника або співробітника суб'єктів сфери фізичної культури і спорту.

Завдання:

- озброїти майбутніх фахівців знаннями з теорії управління;
- з'ясувати структуру державних та громадських органів управління сферою ФкіС;
- ознайомитися з нормативно-правовою базою діяльності суб'єктів сфери (фізкультурних організацій);
- засвоїти основні компоненти внутрішнього та зовнішнього середовища фізкультурної організації;
- ознайомитися із принципами та методами управління діяльністю суб'єктів сфери.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні поняття і терміни;
- методологічні основи управління,
- сучасні концепції управління,
- регламентування діяльності суб'єктів сфери (установ, організацій),
- технологію управління персоналом.

вміти:

- здійснювати управління установою, організацією,
- планувати її діяльність і проводити реорганізацію,
- проводити роботу з персоналом,
- здійснювати пропагандистську та рекламну діяльність організації,
- будувати спонсорські стосунки.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ ФКІС

ЗМІСТ МОДУЛЯ: ЛЕКЦІЇ

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ ФКІС – 2 ГОДИНИ

Сутність предмету та завдання. Історія розвитку управління. Основні поняття предмету. Державні та громадські органи управління. Їх структура. Нормативно-правова база діяльності сфери.

2-3. ОРГАНІЗАЦІЇ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ – 4 години

Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Внутрішнє середовище організації та його компоненти. Зовнішнє середовище організації та його компоненти. Типологія спортивних організацій. Складові системи спортивних шкіл. Принципи управління діяльністю спортивною організацією. Методи управлінської діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗМІСТ МОДУЛЯ: ЛЕКЦІЇ

4. ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сутність технології управлінської діяльності. Особливості процесу управління діяльністю суб'єктів сфери ФКіС. Пропаганда та її завдання; реклама та її завдання. Сутність спонсорства та меценатства. – 2 години

5. ТЕХНОЛОГІЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ

Ціль як ключова категорія управління. Управлінське рішення: класифікація, структура. Діловодство та ділові наради у спортивній організації. Інформація як складова управлінського рішення - 2 години

6. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Історія розвитку теорії управління персоналом (ТУП). Особливості функціонування суб'єктів сфери ФКіС в сучасних умовах. Сутність управління персоналом. ТУП в діяльності суб'єктів сфери ФКіС. Основні поняття ТУП - 2 години

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ ФКІС

семінарські заняття

1. ВВЕДЕННЯ В УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ (СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ) – 2 ГОД.

Завдання і значення предмету. Сутність понять «управління» та «менеджмент». Історія розвитку науки управління. Основні поняття предмету.

Державні органи управління. Громадські органи управління. Нормативно-правова база діяльності сфери спорту.

2. ОРГАНІЗАЦІЇ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ – 2 год.

Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Внутрішнє середовище організації та його компоненти. Зовнішнє середовище організації та його компоненти.

3. ФІЗКУЛЬТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ – 2 год.

Типологія спортивних організацій. Складові системи спортивних шкіл. Принципи управління діяльністю спортивною організацією. Методи управлінської діяльності.

4. МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ семінарські заняття

1. ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – 2год

Сутність технології управлінської діяльності. Особливості процесу управління в діяльності спортивних організацій. Пропаганда та її завдання; реклама та її завдання. Сутність спонсорства та меценатства.

2. ТЕХНОЛОГІЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ – 2год. Ціль як ключова категорія управління. Управлінське рішення: класифікація, структура. Діловодство та ділові наради у спортивній організації. Інформація як складова управлінського рішення

3 - 4. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ І ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ – 4 год

Історія розвитку теорії управління персоналом. Особливості функціонування фізкультурних організацій в сучасних умовах. Сутність управління персоналом. ТУП в діяльності спортивних організацій. Основні поняття ТУП.

5. МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА, ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ – 2 год

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма										
	усього	у тому числі									
л		с	пр	інд	с.р.						
1	2	3	4	5	6	7					
Модуль 1											
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ ФКІС											
Тема 1. Теоретичні основи управління діяльністю суб'єктів ФКІС	16	2	2		2	10					
Тема 2-3 .	25	4	4		2	15					

Організації в сфері фізичної культури і спорту													
4. Модульна робота	2		2										
Усього годин	43	6	8		4	25							
Змістовий модуль 2. ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ													
Тема 1. Технологія організаційно-управлінської діяльності	16	2	2		2	10							
Тема 2. Технологія прийняття управлінського рішення	16	2	2		2	10							
Тема 3. Теоретико-методичні основи управління персоналом	13	2	4		2	5							
Підсумкове заняття, модульна контрольна робота	2		2										
Усього годин	47	6	10		6	25							

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми змістовного модуля №1	Кількість годин
		денна форма
1	Введення в управління діяльністю суб'єктів сфери (спортивних організацій)	2
2	Організації в сфері фізичної культури і спорту	2
3.	Фізкультурна організація як об'єкт управління	2
4.	Модульна робота	2
Назва теми змістовного модуля №2		
1	Технологія організаційно-управлінської діяльності	2
2	Технологія прийняття управлінського рішення	2
3-4	Теоретико-методичні основи і технологія управління персоналом	4
5	Підсумкове заняття	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Діяльність національної федерації з обраного виду спорту.	4
2	Діяльність обласної федерації з обраного виду спорту.	4
3	Структура та діяльність ФСТ України.	4
4	Діяльність відділення НОКУ у Львівській області.	4
5	Діяльність Спортивної спілки студентів України.	2

6	Діяльність Львівського обласного спортивного товариства студентів «Гарт»	2
7	Аналіз документів регламентування діяльності сфери (на вибір студента).	2
8	Діяльність Української спортивної асоціації.	2
9	Діяльність Комітету фізичного виховання і спорту МОіНУ	4
10	Діяльність обласного відділення Комітету фізичного виховання і спорту МОіНУ	4
11	Організаційне регламентування діяльності суб'єктів сфери	4
12	Планування діяльності суб'єктів сфери.	4
13	Облік та звітність в діяльності суб'єктів сфери ФКіС	4
14	Ділові наради	4
15	Характеристика складових ТУП	4
16	Зарубіжні моделі управління персоналом	4
17	Реклама в сфері фізичної культури і спорту	4
Разом		60

Самостійна робота №1 - 4 год. Діяльність національної федерації з обраного виду спорту. Магістрантові необхідно проаналізувати статут однієї з національних федерацій. Бажаним є аналіз статуту федерації з виду спорту – спортивної спеціалізації студента.

Самостійна робота №2 - 4 год. Діяльність обласної федерації з обраного виду спорту. Магістрантові необхідно проаналізувати статут однієї з Львівських обласних федерацій. Бажаним є аналіз статуту федерації з виду спорту – спортивної спеціалізації студента.

Самостійна робота №3 - 4 год. Структура та діяльність ФСТ України. Магістрантові необхідно ознайомитися із структурною побудовою та змістом діяльності одного (за вибором) із Всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств: «Україна», «Динамо», «Спартак», «Колос», проаналізувавши відповідний статут.

Самостійна робота №4 - 4 год. Діяльність відділення НОКУ у Львівській області. Студент повинен проаналізувати інформацію про зміст діяльності обласного відділення НОКУ та зробити короткі нотатки.

Самостійна робота №5 - 2 год. Діяльність Спортивної спілки студентів України. Студент піддає аналізу діяльність Всеукраїнського громадського об'єднання «Спортивна спілка студентів України», через вивчення головних її напрямків, зафіксованих в статуті названої громадської організації.

Самостійна робота №6 - 2 год. Діяльність Львівського обласного спортивного товариства студентів «Гарт». Магістрант має проаналізувати сайт товариства і скласти уявлення про зміст його діяльності, зв'язки із спортивним клубами ЗВО міста і області, проведення обласного етапу Всеукраїнської універсиади та ін., скласти короткі записи.

Самостійна робота №7 - 2 год. Аналіз документів регламентування діяльності сфери (на вибір студента). Студент має знати поділ на групи документів регламентування і наводити приклади документів, які належать до

кожної групи. Необхідно детально вивчити специфічні правові акти, які регламентують діяльність суб'єктів сфери і коротко описати один із них.

Самостійна робота №8 - 2 год. Діяльність Української спортивної асоціації. Магістрант має проаналізувати статут УСА, яка функціонує у західних областях України, вміти характеризувати зміст її діяльності.

Самостійна робота №9 – 4 год. Діяльність Комітету фізичного виховання і спорту МОіНУ. Студент повинен ознайомитися із сайтом комітету та скласти уявлення про зміст його діяльності. Написати короткі нотатки (1-2 стор.).

Самостійна робота №10 - 4 год. Діяльність обласного відділення Комітету фізичного виховання і спорту МОіНУ. На сайті Львівського обласного відділення Комітету фізичного виховання і спорту МОіНУ студент має проаналізувати інформацію про зміст його діяльності, заходи, які проводяться відділенням, його зв'язки із клубами ЗВО Львова і області.

Самостійна робота №11 - 4 год. Організаційне регламентування діяльності суб'єктів сфери. Студент має проаналізувати «Положення (статут) про діяльність» одного із суб'єктів сфери фізичної культури і спорту Львова (спортивної школи, фітнес-клубу, рекреаційної установи - на вибір магістранта).

Самостійна робота №12 - 4 год. Планування діяльності суб'єктів сфери. Студент має проаналізувати план роботи фізкультурно-спортивної організації (багаторічний, річний, на квартал, на місяць – за вибором студента) та зробити короткі записи.

Самостійна робота №13 - 4 год. Облік та звітність в діяльності суб'єктів сфери ФКіС Студент, користуючись інформацією сайту, має проаналізувати облікові документи однієї з організацій сфери (керівної, осередку, ін.), а також статистичну форму звітності, яка складається та подається підданою аналізу установою (1-ФК, 2-ФК, 5-ФК, інші).

Самостійна робота №14 - 4 год. Ділові наради. Магістрант має вивчити інформацію, про наради, які проводяться в одному із суб'єктів сфери (за вибором студента): колегії, тренерські ради, планерки, робочі наради, настанови, інструктажі, тощо)

Самостійна робота №15 - 4 год. Характеристика складових ТУП в організаціях різного типу. Вивчивши інформацію під час академічних занять про складові технології управління персоналом, студент має проаналізувати зміст управління персоналом в одній із фізкультурних організацій міста та написати короткі нотатки.

Самостійна робота №16 - 4 год. Зарубіжні моделі управління персоналом (американська, японська та ін.) Магістрант має проаналізувати модель управління персоналом, яка поширена в одній із країн (за вибором студента) і вміти відповідати про можливу прийнятність названої моделі для суб'єктів сфери фізичної культури і спорту.

Самостійна робота №17 - 4 год. Реклама в сфері фізичної культури і спорту. Магістрант має відшукати та подати одну із реклам, предметом якої є фізкультурно-спортивна тематика, проаналізувати її зміст і відповідність порядку складання реклами, який вивчався на академічних заняттях.

7. Індивідуальні завдання (для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

Магістрант має представити матеріали самопідготовки з наступних тем:

1. Сутність понять «управління» та «менеджмент».
2. Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Внутрішнє середовище організації та його компоненти. Зовнішнє середовище організації та його компоненти.
3. Типологія спортивних організацій
4. Складові системи спортивних шкіл: типи, групи, вік комплектування, кількість дітей у групах
5. Пропаганда та її завдання; реклама та її завдання.
6. Сутність спонсорства та меценатства.
7. Ціль як ключова категорія управління.
8. Управлінське рішення: класифікація, структура.
9. Діловодство та ділові наради у спортивній організації.
10. Інформація як складова управлінського рішення
11. Історія розвитку теорії управління персоналом.
12. Особливості функціонування фізкультурних організацій в сучасних умовах.
13. Сутність управління персоналом. Основні поняття ТУП.
14. ТУП в діяльності спортивних організацій.

8. Методи контролю

Поточний контроль: письмова робота модуля 1, письмова робота модуля 2, реферативні повідомлення на семінарських заняттях, складання тестів, розв'язання ситуаційних завдань за темами лекційних та семінарських занять.

Підсумковий контроль: залік

9. Залікові вимоги з курсу «управління діяльністю суб'єктів фізичної культури і спорту для магістрів 6 курсу факультету педагогічної освіти

1. Управління як міжгалузева наука. Визначення
2. Історія формування міжгалузевої науки управління
3. Тлумачення термінів «управління» та «менеджмент»
4. Школи наукового управління
5. Терміни і поняття теорії управління
6. Державних органи управління сферою
7. Структурна побудова та діяльність Міністерства молоді та спорту України
8. Громадські організації у сфері фізичної культури і спорту
9. Діяльність ФСТ «Україна», «Колос», «Динамо», «Спартак»
10. Федерації з видів спорту
11. Структурна побудова та діяльність НОК України
12. Структурна побудова та діяльність Спортивного комітету України

13. Структурна побудова та діяльність Національного комітету спорту інвалідів України
14. Всеукраїнська спілка громадських організацій «Асоціація ветеранів спорту України»
15. Типи спортивних шкіл
16. Нові типи організацій в незалежній Україні: спільне та розбіжне в діяльності нових і традиційних організацій
17. Що таке франчайзинг?
18. Групування (типологія) організації фізкультурно-спортивної спрямованості
19. Внутрішнє середовище організації, його компоненти
20. Зовнішнє середовище організації, його поділ за особливостями впливу на організацію
21. Види регламентування діяльності організацій сфери фізичної культури і спорту
22. Загальні принципи професійного управління
23. Різні організаційні структури і процес їх побудови
24. Реорганізація, реструктуризація
25. Принципи управління діяльністю спортивною організацією
26. Методи управлінської діяльності. Групи методів
27. Управлінські рішення
28. Вимоги, яких слід дотримуватися в процесі прийняття рішень
29. Формальні організації і формальні групи
30. Причини та механізм утворення неформальних груп
31. Технологія управлінської діяльності керівника
32. Влада, форми влади
33. Стилi керівництва
34. Конфлікти в діяльності суб'єктів сфери
35. Моделі управління персоналом
36. Напрями управління персоналом
37. Зміст складників технології управління персоналом

10. Порядок оцінювання результатів навчання Розподіл балів, які отримують студенти

МОДУЛЬ 1

- Опитування (відповідь чи доповнення) – 0-5 бали (Max=15 балів.);
- Оцінка 5 – 5 б.;
- Оцінка 4 – 4 б
- Оцінка 3 – 3 б
- Оцінка 2 – 0 б
- Реферат (презентація) – 5 бали
- Контрольна модульна робота – від 0 до 30 балів
- Максимальна сума балів за модуль – 50 балів.

- Мінімальна – 14 балів.

Система оцінювання контрольної роботи

Кількість балів за 1 модуль	Оцінка
24-30	5 (відмінно)
23-17	4 (добре)
16-11	3 (задовільно)
0-10	2 (незадовільно)

МОДУЛЬ 2

- Опитування (відповідь чи доповнення) – 0-5 бали (Max=20 балів.);
- Оцінка 5 – 5 б.;
- Оцінка 4 – 4 б
- Оцінка 3 – 3 б
- Оцінка 2 – 0 б
- Реферат – 5 бали
- Контрольна модульна робота – від 0 до 25 балів
- Максимальна сума балів за модуль – 50 балів.
- Мінімальна – 14 балів.

Система оцінювання контрольної роботи

Кількість балів за 1 модуль	Оцінка
21-25	5 (відмінно)
20-16	4 (добре)
15-10	3 (задовільно)
0-9	2 (незадовільно)

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	100
5	5	5	5+30	5	5	5	5	5+25	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	

61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано, з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Лекційний матеріал, методичні розробки до проведення семінарських занять та дидактичне забезпечення самостійної роботи, тестові завдання.

Самостійна підготовка студентів до аудиторних занять та самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни, підготовка та подання реферативних повідомлень за темами курсу.

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіди, лекції, імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій).

Наочні методи: мультимедійний супровід окремих лекцій.

Практичні методи: усне і письмове опитування, міні-лекції, знайомство з інтернет - сайтами керівних організації та осередків міста, з'ясування їх організаційної структури, штатного розпису, змісту діяльності.

Лекційний курс (друкований та на електронних носіях), фахова література, методичні розробки кафедри надаються студентам в бібліотеці університету, на кафедрі фітнесу та рекреації та в університетському репозитарії.

11. Література

Основна

1. Жданова О.М., Чеховська Л.Я. Основи управління сферою фізичної культури і спорту: навчальний посібник. – Львів: ЛДУФК, 2017. - 244с.
2. Жданова О.М., Чеховська Л.Я. Управління сферою фізичного виховання і спорту: навчальний посібник. - Дрогобич: Коло, 2009. - 224с.
3. Жмарев Н.В. Системный подход и целевое управление в спорте. - К.: Здоров'я, 1984.-144с.
4. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации. - К.: Здоров'я, 1989.-168с.
5. Жолдак В.И., Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме. -Т.1.- Организационные основы: учебник. - М. : Советский спорт, 2001.- 288с.
6. Жолдак В.И., Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме. - Т.2. Социально-педагогические основы: Учебник. - М. : Советский спорт, 2002.- 184с.
7. Кузьмін О.Є. Сучасний менеджмент. Навчально-прикладний посібник. -Львів: Центр Європи, 1995.-176 с.
8. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб. пособие для студ. /Золотов М.И., Кузик В.В., Кутепов М.Е., Сейранов С.Г.- Москва: Академия.- 432с.

9. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента.-М.: Дело,1992.-702с.
10. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: Учебное пособие.- 2-е изд., перераб. И доп.- М.: «СпортАкадемПресс», 2002.-244с.
11. Франчук В.І. Основи менеджменту. - Львів: Каменяр, 1997.- 93с.

Допоміжна

1. Жданова О.М. Управління фізичною культурою: Навчальний посібник.- Львів:Вільна Україна.-1996.-125с.
2. Власов А.Г. Японский стиль управления и его сравнение с управлением в США и Западной Европе.-Москва: Дело, 1994.-С.12-24.
3. Дутчак М.В. Окремі аспекти реформування системи фізичного виховання в Україні //Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні: Зб. наук. праць.- Рівне: Ліста, 1999. -С.158-162
4. Менеджмент персонала 2000: Уч. пособие /Н.П. Беляцкий, С.Е.Велесько, П.Ройш. - Минск: БГСУ, 1998. -288с.
5. Чеховська Л.Я. Методичні матеріали з питань управління персоналом для доповнення лекційного курсу “Управління діяльністю спортивних організацій”. - Львів, 2001.- 26с.
6. Шкребтій Ю.М. Стан та напрямки удосконалення системи підготовки кадрів для фізичного виховання і спорту //Фізичне виховання шкільної молоді України (Аналітичний звіт про засідання круглого столу).-К.:Б.В.,1998.-С.4-7. (Міжнар. Фонд «Відродження» спільно з Держ. Ком. Фізичної культури і спорту України. Проект «Суспільство і держава: діалог для розвитку освіти»).
7. Щекин Г.В. Новое мышление требует прихода менеджеров нового типа // Персонал. -1998.-№6. - С.50-55.
8. Fuch W. Die bedeutung des managements im sozio-okonomischen bereich des organisierten sport - dargestellt am beispiel von non - profit - organisationen. Dissertation zur Erlangung des akademischen Grades eines Doctors der Sozial - und Wirtschaftswis-senschaften an der Wirtschaftsuniversitat Wien.- Wien, 1985.-P. 23-51.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Дутчак М. В. Класифікація професій у сфері фізичної культури і спорту в Україні: стан та перспективи [Електронний ресурс] / М. В. Дутчак // Спортивна наука України. – 2010. – № 2. – С. 25–41. – Режим доступу : <http://www.sportscience.org.ua/index.php/>
2. Жданова О. Удосконалення засад проведення моніторингу рівня охоплення населення масовим спортом / Л.Чеховська, О.Жданова, У.Шевців// Фізична культура, спорт та здоров'я: матеріали XIV Міжн. Наук.-пр. конф.- Харків: ХДАФК, 2014. – С.22-24. - Режим доступу: http://hdafk.kharkov.ua/docs/konferences/konf_10_12_2014.pdf
3. Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів

України від 9 грудня 2015 р. № 1320-р. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1320-2015-p>

4. Лист Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України від 05.02.2016 № 04-33/03-145. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

http://www.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/fizreabilit/07.%20Normativno_pravovi_actu/Informmaterial%20Parlam%20cluhan%2023.03.pdf

5. Международная хартия физического воспитания, физической активности и спорта [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002354/235409r.pdf>. – 11с.

6. Національний комітет спорту інвалідів України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.2014.paralympic.org.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=61&Itemid=145/index.php?option=com_content&task=view&id=7&Itemid=36.

7. Олімпійська академія України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://oau-ukr.com>

8. Про фізичну культуру і спорт : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

1. Приходько І.І. Організація і менеджмент фізичної культури. Для студентів 2 курсу (за кредитно-модульною системою): навч. посіб. [Електронний ресурс] / І.І.Приходько, І.Г. Корнієнко – Харків: ХДАФК, 2009. – Режим доступу : <https://studfiles.net/preview/5593080/page:22/>

9. Спортивная энциклопедия. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sportwiki.to/%D0%A1%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B2%D1%81%D0%B5%D1%85

10. Спортивний комітет України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://scu.org.ua/menu-sportcomitety-ukrainu.html>

11. Електронна версія лекційного матеріалу.

12. Мультимедійне супроводження лекційних занять.